

গাহৰি পালন এটি লাভজনক ব্যৱসায়

গাহৰি পালন এটি দৃষ্টিপাত

ভাৰতবৰ্ষ এখন কৃষি প্ৰধান দেশ। যান্ত্ৰিক আৰু উদ্যোগিক বিকাশৰ গতিধাৰা অবিৰত যদিও প্ৰায় ৭২ শতাংশ লোকেই সম্পূৰ্ণৰূপে কৃষিৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীল। প্ৰত্যক্ষ বা পৰোক্ষভাৱে অতীজৰে পৰা পশুধনে মানুহক বিভিন্ন ধৰনে সহায় কৰি আহিছে। তাৰে ভিতৰত পশুধন প্ৰটিনযুক্ত খাদ্যৰ এটা উৎকৃষ্ট উঁহাল। গাহৰি, কুকুৰা, ছাগলী, ভেৰা আদিৰ মাংসত থকা প্ৰটিন মানৰ স্বাস্থ্য বৃদ্ধিৰ এক প্ৰধান উপাদান। ইয়াৰ উপৰিও মাংসই শৰীৰৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় শক্তি, চৰ্বি, খাদ্যপ্ৰাণ, জৈৱিক লৱন আৰু অন্যান্য প্ৰয়োজনীয় সকলো ধৰণৰ উপাদান কম বেছি পৰিমাণে প্ৰদান কৰে। মাংস উৎপাদনৰ ক্ষেত্ৰত আমাৰ দেশ সোণালী জয়ন্তীত ভৰি দিয়াৰ পাছতো স্বাৱলম্বী হ'ব পৰা নাই। গতিকে মাংসৰ এই চাহিদা পূৰণ কৰিবলৈ হাঁহ, কুকুৰা, ছাগলী, ভেৰা আদিৰ লগতে গাহৰি পালনেও নিৰ্ভৰযোগ্য বৰঙণি আগবঢ়াব পাৰে।

গাহৰিয়ে একমাত্ৰ জীৱ যি এবাৰতে কেইবাটাও পোৱালি দিয়ে আৰু বাঢ়ন ক্ষমতাও অন্য জীৱৰ তুলনাত বেছি। সেয়েহে গাহৰি পালনে অতি কম সময়ৰ ভিতৰতে অধিক পৰিমাণৰ মাংসৰ যোগান ধৰিব পাৰে।

গাহৰি পালন আৰু ইয়াৰ সুবিধাসমূহ :

আমাৰ ৰাজ্যত পৰম্পৰাগতভাৱে প্ৰধানকৈ জনজাতীয় লোকসকলৰ মাজতে গাহৰি পালন আৰম্ভ হৈ আহিছে। কিন্তু বৰ্দ্ধিত জনসংখ্যা, নিবনুৱা সমস্যা আৰু শিক্ষাৰ সম্প্ৰসাৰণে বৰ্তমান জাতি বৰ্ণ ধৰ্ম নিৰ্বিশেষে গাহৰি পালনক এক লাভজনক ব্যৱসায়লৈ পৰিণত কৰিছে। গাহৰি পালনে এক লাভজনক ব্যৱসায়ৰ পথ মুকলি কৰাৰ মূলতে হ'ল -

- ১। উন্নত জাতৰ একোজনী গাহৰিয়ে এবাৰতে ৮-১০ টালৈ পোৱালি দিব পাৰে আৰু ই বছৰত ২ বাৰ পোৱালি দিয়ে।
- ২। খাদ্যৰ অনুপাতে গাহৰিৰ বৰ্দ্ধন ক্ষমতা বহুগুনে বেছি। প্ৰায় ৩ কেজি দানা খাই গাহৰিয়ে ১ কেজি ওজন আহৰণ কৰিব পাৰে। তাৰোপৰি সচৰাচৰ ৰান্ধনি ঘৰৰ পেলনীয়া খাদ্য ব্যৱহাৰ কৰিও গাহৰি ডাঙৰ দীঘল কৰা সম্ভৱ।
- ৩। অন্যান্য জীৱজন্তুৰ তুলনাত গাহৰিৰ বেমাৰ আজাৰো কম। উপযুক্ত বয়সত ছিটা আদি দিলে বেমাৰ আজাৰক দূৰতে আতৰাই ৰখা সম্ভৱ।
- ৪। গাহৰি পালনৰ আৰম্ভণিৰ মূলধনৰ প্ৰয়োজনীয়তা বৰ বেছি নহয় আৰু প্ৰতিবাবে এক ডেৰ বছৰৰ ভিতৰতে উপাৰ্জনৰ মুখ দেখিবলৈ পোৱা যায়।
- ৫। স্থানীয়ভাৱে পোৱা বাঁহ, বেত, খেৰ আদি ব্যৱহাৰ কৰি গাহৰি পালনৰ প্ৰয়োজনীয় ঘৰ-দুৱাৰ সজাব পাৰি আৰু ই প্ৰয়োজনীয় মূলধনৰ পৰিমাণ বহু কমাই তোলে।

অসমৰ বিভিন্ন জিলাত অৱস্থিত চৰকাৰী পামৰ তথ্য :

গোৱালপাৰা	-	১ খন
কামৰূপ (খানাপাৰা)	-	১ খন
মৰিগাঁও	-	১ খন
শিৱসাগৰ (কহাপতলি, গঢ়গাঁও)	-	২ খন
লক্ষীমপুৰ (দিৰপাই)	-	১ খন
ডিব্ৰুগড় (খনিকৰ)	-	১ খন
কাৰ্বিআংলং (ডিফু)	-	২ খন
উত্তৰ কাছাৰ (হাফলং)	-	১ খন
কোকৰাঝাৰ	-	১ খন
যোৰহাট (কলিয়াপানী)	-	১ খন
মুঠ	-	১২ খন

গাহৰি পামৰ স্থান নিৰ্বাচন :

গাহৰি পাম এখন স্থাপন কৰাৰ আগতে স্থানখনৰ কিছুমান প্ৰয়োজনীয় সা-সুবিধা আগতীয়াকৈ নিৰ্ধাৰণ কৰি লোৱা নিতান্তই প্ৰয়োজনীয়। যেনে -

- ১। ওখ ব'দ পৰা ঠাই
- ২। প্ৰধান বাস্তাৰ পৰা দূৰত্ব
- ৩। পানী যোগানৰ সা-সুবিধা
- ৪। বিজুলি যোগানৰ সুবিধা
- ৫। বেচ-কিনাৰ বাবে বজাৰৰ সুবিধা
- ৬। যান-বাঁহনৰ বাবে উপযুক্ত পথ

গাহৰিৰ ঘৰ :

বৈজ্ঞানিক পদ্ধতিৰে গৃহ নিৰ্মাণ, গাহৰি প্ৰতিপালনৰ বাবে নিতান্তই প্ৰয়োজনীয়। ঘৰতো সহজে পোহৰ, বতাহ, চলাচল কৰিব পৰা আৰু সহজে গাহৰিয়ে ফুৰা-চকা কৰিব পৰা হ'ব লাগে। মজিয়াখন টান আৰু শুকান হ'ব লাগে যাতে পানী মলমূত্ৰ, খাদ্যৰ পেলনীয়া অংশ আদি সহজে চাফা কৰিব পৰা বিধৰ হয় আৰু জন্তুটো পিছল খোৱাৰ সম্ভাৱনা নাথাকে তাৰ প্ৰতি চকু দিব লাগে। দানা দিবৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰা পাত্ৰটো গধুৰ হোৱা উচিত। যাতে পাত্ৰটো লুটি খাই দানা মজিয়াত নপৰে। ইয়াৰ বাবে স্থায়ী ভাৱে পকাৰ দানা খোৱা পাত্ৰ গড়ালৰ ভিতৰতে সাজি দিব পাৰি। ঘৰটোৰ চাৰিওফালে বেৰৰ উচ্চতা ৪-৫ ফুট হোৱা উচিত। আৰু ওপৰত বৰষুণৰ পানী সোমাব নোৱাৰাকৈ খেৰ, টিন বা এছবেছটৰেৰে চালখন দিব পাৰি।

বয়স অনুসৰি প্ৰত্যেকটো গাহৰিক প্ৰয়োজনীয় ঠাইৰ পৰিমাণো বেলেগ বেলেগ। প্ৰাপ্তবয়স্ক বাবে ২০-২৫ বৰ্গফুট আৰু বয়স্ক গাহৰিৰ বাবে ৭০-৮০ বৰ্গফুট হ'ব লাগে। পোৱালি দিয়া কোঠালীৰ মজিয়া ৮০-১০০ বৰ্গফুট হোৱা উচিত। ইয়াৰ উপৰিও দৈনন্দিন শ্ৰমৰ বাবে বেৰ দিয়া এডোখৰ মুকলি ঠাই গড়ালৰ লগতে লাগি থাকিব লাগে।

অসমৰ বাবে গাহৰিৰ জাত :

অসমৰ থলুৱা গাহৰিবোৰ অৰ্থনৈতিক ভাৱে কম উৎপাদনক্ষম। সেয়েহে উন্নতজাতৰ মতা গাহৰি বিভিন্ন বিদেশী ৰাষ্ট্ৰৰ পৰা আনি থলুৱাজাতৰ লগত প্ৰজনন কৰাই উন্নত জাতৰ উৎপাদনক্ষম গাহৰি পাব পাৰি। অসমত সচৰাচৰ ব্যৱহাৰ কৰা এনে কেইবিধমান উন্নত জাতৰ গাহৰি হ'ল -

- (১) হেম্পচায়াৰ
- (২) চেডল ব্লেক
- (৩) লাৰ্জ ব্লেক

গাহৰিৰ দানা :

উপযুক্ত সুস্বাদু আহাৰ বৃদ্ধি আৰু নিৰোগী গাহৰি উৎপাদনৰ এক প্ৰধান উপাদান। বজৰুৱা দানাৰ উপৰিও ৰান্ধনি ঘৰৰ পেলনীয়া খাদ্যবস্তু, ঘাঁহ, আলু, কচু আৰু পানী মেটেকা আদিক গাহৰিক খুৱাবৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰি। এই বিলাকৰ ব্যৱহাৰে দানাৰ খৰচ বহুগুণে কমাই দিয়ে। ফলস্বৰূপে অধিক লাভ কৰিব পৰা যায়। বয়স আৰু ওজন অনুযায়ী তলত দিয়া ধৰণে দানা খুৱালে উপযুক্ত বাঢ়ন আৰু পৰিপুষ্টি দেখা যায়।

গাহৰিৰ বয়স	গাহৰিৰ ওজন	দানাৰ পৰিমাণ
১-২ মাহ	৫-১২ কিঃগ্ৰা	২০০-৫০০ গ্ৰাঃ
২-৩ মাহ	১২-১৮ কিঃগ্ৰা	৫০০-১০০০ গ্ৰাঃ
৩-৫ মাহ	১৮-২৫ কিঃগ্ৰা	১০০০-১২৫০ গ্ৰাঃ
৪-৫ মাহ	২৫-৩৫ কিঃগ্ৰা	১২৫০-১৫০০ গ্ৰাঃ
৫-৬ মাহ	৩৫-৫৫ কিঃগ্ৰা	১৫০০-২০০০ গ্ৰাঃ
৬-৭ মাহ	৫৫-৭০ কিঃগ্ৰা	২০০০-২৫০০ গ্ৰাঃ

প্রতি ২০০ কিঃগ্ৰাঃ দানা প্রস্তুত কৰোতে বিভিন্ন শ্ৰেণীৰ গাহৰিৰ বাবে দানাত দিবলগীয়া বিভিন্ন উপাদানৰ অংশ তলত দিয়া ধৰণে প্রস্তুত কৰিব পাৰি।

গাহৰিৰ শ্ৰেণী	মাকৈৰ গুড়ি	ঘেঁহুৰ গুড়ি	বাদামৰ খলিহৈ	শুকান মাছৰ গুৰি	খনিজ পদাৰ্থ	নিমখ
পোৱালি	৬০%	৯.৫%	২০%	৮%	২.০%	০.৫%
বাঢ়নীয়া	৫৩%	২২.৫%	২০%	৫%	২.০%	০.৫%
পূৰ্ণবয়স্ক	৪০%	৩২.৫%	২০%	৫%	২.০%	০.৫%

ওপৰত দেখুওৱা প্ৰতি কুইণ্টল দানাত ভিটামিন ক, খ আৰু গ প্রস্তুত কৰিবলৈ নিৰ্দেশমতে মিহলাই খুৱাব লাগে। প্ৰয়োজনীয় পৰিমাণৰ পৰিষ্কাৰ পানী সকলো সময়তে যোগান ধৰিব লাগে।

গাহৰিৰ ঋতুচক্ৰ আৰু প্ৰজননৰ প্ৰকৃত সময় নিৰ্দ্ধাৰণ :

সাধাৰণতে থলুৱা গাহৰিবিলাক ৭-৮ মাহ মান বয়সত আৰু বিদেশী গাহৰিবোৰে ৫-৬ মাহৰ ভিতৰত গৰ্ভধাৰণ ক্ষমতা আহৰণ কৰে। ইয়াৰ পিছত গাহৰিজনী গৰম হয় আৰু ইয়াকে ঋতুচক্ৰ বোলে। সাধাৰণতে প্ৰত্যেক ঋতু চক্ৰত গাহৰিজনী ২-৩ দিনৰ বাবে গৰম হয়। কিছুমান নিৰ্দিষ্ট লক্ষণৰ দ্বাৰা ইয়াক নিৰ্দ্ধাৰণ কৰিব পাৰি। যেনে নাক বহল আৰু ওপৰলৈ কৰি বতাহ লয়, পিঠিৰ হাড়ত হেচি দিলে বৈ যায়, বিজলুৱা পদাৰ্থ যোনিৰ দ্বাৰাদি নিঃসৰিত হয়। যোনিদ্বাৰত বৰ্হিভাগ ৰঙচুৱা হয় আৰু ফুলি উঠে। এই সময়চোৱাই প্ৰজননৰ বাবে উপযুক্ত সময়।

গাহৰিৰ প্ৰজনন :

গাহৰিৰ প্ৰজনন ২ ধৰণে কৰিব পাৰি।

(১) প্ৰাকৃতিকভাৱে আৰু (২) কৃত্ৰিমভাৱে।

প্ৰাকৃতিক পদ্ধতিত থলুৱাজাতৰ মাইকী গাহৰিৰ লগতে উন্নত জাতৰ দেশী বা বিদেশী মতা গাহৰি একেলগে ৰাখি প্ৰাকৃতিক প্ৰজনন কৰালে বৰ্ণসংকৰ পোৱালি পোৱা যাব। এই পদ্ধতিত প্ৰত্যেক ৪-৫ জনী মাইকী গাহৰিৰ লগত এটাকৈ মতা গাহৰি ৰখা হয়।

কৃত্ৰিম পদ্ধতিত বৈজ্ঞানিক পদ্ধতিৰে উন্নত জাতৰ মতা গাহৰিৰ পৰা শুক্ৰ সংগ্ৰহ কৰি যন্ত্ৰৰ সহায়ত মাইকী গাহৰিৰ যোনিদ্বাৰেদি জৰায়ুত প্ৰক্ষেপন কৰি গৰ্ভধাৰণ কৰোৱা হয়।

সাধাৰণতে প্ৰথম গৰমটো বাদ দি ২ য় বা তৃতীয় বাৰ গৰম হ'লে প্ৰজননৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰিব লাগে। প্ৰজনন কৰোৱাৰ পিছত গাহৰিজনী পুণৰ গৰম গৰ্ভধাৰণ বুলি বুজিব পাৰি।

গৰ্ভধাৰিত গাহৰি যতন :

গাহৰিৰ গৰ্ভধাৰণ সময় ১১৪ গাভিনী গাহৰি একেলগে ৰাখিব পাৰি। কিন্তু গাভিনী অৱস্থাৰ শেষ ফালে একোজনী গাভিনী গাহৰিক পোৱালি দিয়াৰ বিশেষ ঘৰত অকলশৰীয়াকৈ ৰাখিব লাগে। পোৱালি দিয়া ঘৰৰ মজিয়া পৰিষ্কাৰ আৰু শুকান দানা পানীৰ ব্যৱস্থা, পোৱালি দিয়াৰ উপযুক্ত বাকচ আদিৰ প্ৰকৃত ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। পোৱালি দিয়াৰ সময়ত গাহৰিজনী আমনি নোপোৱাকৈ এজন সহায়ক ওচৰতে থাকি লক্ষ্য কৰিব লাগে আৰু কিবা অসুবিধাৰ সন্মুখীন হ'লে পশুচিকিৎসা সুবিধা ল'ব লাগে। পোৱালি দিয়াৰ ২৪ ঘণ্টাৰ ভিতৰত মাইকীজনীক কম পৰিমাণৰ দানা খাবলৈ দিব লাগে।

সদ্যজাতৰ পোৱালীৰ যতন :

(১) পোৱালিৰ জন্মৰ পিছতে শৰীৰ, নাক, কাণ আদিত লাগি থকা বিজলুৱা পদাৰ্থ শুকান কাপোৰেৰে চাফা কৰি দিব লাগে। ঠাণ্ডাৰ দিনত পোৱালিৰ গঢ়ালত উপযুক্ত তাপ দিয়াৰ বাবে ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

- (২) পোৱালিৰ বেজি দাঁত জন্মৰ ২-৩ দিনৰ ভিতৰত পশুচিকিৎসকৰ পৰামৰ্শ অনুযায়ী কাটি দিব লাগে যাতে গাখীৰ খাওঁতে মাকৰ ওহাৰত ঘাঁ লগাব নোৱাৰে আৰু লগৰীয়াৰ লগত কাজিয়া কৰি শৰীৰত ঘাঁ লগাব নোৱাৰে।
- (৩) পোৱালিবিলাকক মাকৰ গাখীৰ খোৱাত সহায় কৰিব লাগে।
- (৪) বয়স অনুযায়ী প্ৰয়োজনীয় টিকা পশুচিকিৎসকৰ পৰামৰ্শ মতে দিব লাগে। ই ভৱিষ্যতে পোৱালিটোক বিভিন্ন ৰোগৰ পৰা ৰক্ষা পোৱাত সহায় কৰে।

গাহৰিৰ বেমাৰ আজাৰ প্ৰতিষেধক ব্যৱস্থা :

গাহৰিৰ দেখা দিয়া বিভিন্ন ৰোগৰ ভিতৰত টেটুৱা (Anthrax), গলফুলী (Haemorrhage Septicaemia), চবকী (FMD), কলেৰা (Swine fever) আৰু ৰক্তহীনতা (Anaemia) আদি প্ৰধান।

এইবেমাৰ বিলাকৰ বাবে প্ৰতি ছমাহৰ বাবে ছিটা দিয়াৰ লাগে। প্ৰকৃত পৰিষ্কাৰ পৰিচ্ছন্নতা নিয়মিতভাৱে অটুট ৰাখিলে বেমাৰৰ আক্ৰমণৰ পৰা গাহৰিক ৰক্ষা কৰিব পাৰি আৰু অৰ্থনৈতিক দিশত ধনাত্মক সহাৰি আগবঢ়ায়।

খেতিয়কসকলে এই গাহৰি পালনৰ লাভজনক সুবিধাৰ বাবে দুখন আঁচনি আগবঢ়োৱা হৈছে।

(ক) দুই বছৰীয়া গাহৰি পামৰ আঁচনি (সঁচ / জাতৰ বাবে)

ধৰি লোৱা হওঁক -

- ১। আঁচনিৰ সময় ৩ বছৰ।
- ২। কিনাৰ সময়ত গাহৰিৰ (মতা /মাইকী) বয়স ৬-৭ মান হ'ব লাগিব।
- ৩। প্ৰতি কুইণ্টল দানাৰ দাম ৮০০ টকা।
- ৪। প্ৰতি বছৰত এজনী গাহৰিয়ে দিয়া মাইকী গাহৰিৰ সংখ্যা ২ জনী।
- ৫। গড় হিচাবে পোৱালিৰ সংখ্যা ৮ টা (মৃত্যুৰ সংখ্যা বাদ দি)।
- ৬। গাহৰি মাংসৰ দাম ৬৪ টকা (প্ৰতি কেজিত)
- ৭। পৰিপোষক সাহায্য ৫০ শতাংশ।
- ৮। সুতৰ হাৰ ১০ শতাংশ।
- ৯। ঋণ পৰিশোধ - (দুই বছৰৰ পাছত মুঠ ৫ টা দেওনাত ১০ শতাংশ সুতত পৰিশোধ কৰা হ'ব।)
- ১০। বীমাৰ আগধন (৫ শতাংশ প্ৰতি গাহৰি)।

(৩ জনী মাইকী আৰু এটা মতা জাতৰ গাহৰিৰ বাবে আঁচনি)

(ক) মুঠ খৰচ

- (১) চাৰিটা বয়সস্ক গাহৰিৰ গড়াল (ঘৰৰ মজিয়া পকা আৰু এটলীয়া হ'ব লাগে। ঘৰটো বাঁহ, বেত, খেৰ, কাঠ আদিৰে সাজিব পৰা যায়।) ২৪,৬০০.০০ টকা

গাহৰিৰ শ্ৰেণী	গাহৰিৰ সংখ্যা	কোঠাৰ জোখ
সঁচৰ মতা	১	৮' x ৮' (৬৪ বৰ্গ ফুট)
সঁচৰ মাইকী	৩	৩' x ২০' (৬০ বৰ্গ ফুট)
পোৱালি জগোৱা	২	৬৪' x ২' (১২৮ বৰ্গ ফুট)
বাঢ়নীয়া	২৪	১০' x ২৪' (২৪০ বৰ্গ ফুট)

(প্ৰতি বৰ্গফুটৰ দাম ৫০ টকা)

	পৰিমাণ (টকা)
(২) গড়ালৰ লগতে লাগি থকা মুকলি ঠাইডোখৰ বাঁহ, কাঠ, খেৰ আদিৰে সজা হ'ব।	৩০০০.০০ টকা
(৩) এটা মতা গাহৰিৰ দাম (৬-৭ মাহ)	১৫০০.০০ টকা
(৪) ৩ জনী উন্নত জাতৰ মাইকী গাহৰিৰ দাম (৬-৭ মাহ)	৪৫০০.০০ টকা
(৫) সা-সঁজুলি	১০০০.০০ টকা
(৬) অন্যান্য ব্যয়	৫০০.০০ টকা

৩৫,১০০.০০ টকা

(খ) কাৰ্ষিক ব্যয়

	পৰিমাণ (টকা)
(১) ৪ টা বয়সস্থ গাহৰিৰ খাদ্যত ব্যয় (প্ৰতি কেজিত ৬ টকা)	২৩,৩৬০.০০ টকা
(২) ২৪ টা পোৱালিৰ খাদ্যত ব্যয় ৮ মাহৰ বাবে ৫০০ গ্ৰাম প্ৰতি গাহৰিৰ বাবে প্ৰথমবাৰত এজনী গাহৰিয়ে ৮ টা পোৱালি দিব (মৃত্যুৰ হাৰ বাদ দি) পাৰে।	২৩,০৪০.০০ টকা
(৩) অন্যান্য ব্যয়	১০০০.০০ টকা
(৪) বীমাৰ আগধন	১৯০.০০ টকা
মুঠ	৪৭,৫৯০.০০ টকা

মুঠ আৱশ্যকীয় মূলধন (এবছৰৰ বাবে)

$$= (৩৫,১০০.০০ + ৪৭,৫৯০.০০) \text{ টকা}$$

$$= ৮২,৬৯০.০০ \text{ টকা}$$

$$\text{মুঠ খৰচৰ পৰিপোষক সাহায্য} = ৪১,৩৪৫.০০ \text{ টকা}$$

দ্বিতীয় বছৰ

	পৰিমাণ (টকা)
(ক) মূল খৰচ - নাই	× টকা
(খ) কাৰ্ষিক ব্যয়	
(১) ৪ টা বয়সস্থ গাহৰিৰ খাদ্যত ব্যয় - (দিনে ২ কেজি প্ৰতি গাহৰি) প্ৰতি কেজিৰ দাম ৮ টকা।	২৩,৩৬০.০০ টকা
(২) ২৪ টা প্ৰথমবাৰ জন্মা পোৱালিৰ বাবে এমাহত খাদ্যৰ ব্যয় (১ কেজি প্ৰতি গাহৰি)।	৫,৭৬০.০০ টকা
(৩) দ্বিতীয়বাৰ জন্মা পোৱালিৰ বাবে চাৰি মাহত খাদ্যৰ ব্যয় (৬০০ গ্ৰাম প্ৰতি গাহৰি)।	২৭,৬৪৮.০০ টকা
(৪) তৃতীয়বাৰ জন্মা পোৱালিৰ বাবে ছয় মাহত খাদ্যৰ ব্যয় (৫০০ গ্ৰাম প্ৰতি গাহৰি)।	১৭,২৪০.০০ টকা
(৫) অন্যান্য ব্যয়	১,৫০০.০০ টকা
(৪) বীমাৰ আগধন	১৯০.০০ টকা
মুঠ	৭৫,৭৩৮.০০ টকা

দ্বিতীয় বছৰৰ শেষত আনুমানিক আয়

	পৰিমাণ (টকা)
(১) প্ৰথমবাৰৰ জন্ম দিয়া ২৪ টা পোৱালিৰ ২০ টা মঙহৰ বাবে বিক্ৰী কৰা হ'ব। (প্ৰতি কেজিৰ দাম ৭০ টকা, মঙহৰ পৰিমাণ ৭০%)	৬৮,৬০০.০০ টকা
(২) দ্বিতীয় বাৰত দিয়া ৪ টা পোৱালিক বিক্ৰী কৰা যাব।	৬৮,৬০০.০০ টকা
মুঠ	১,৫০,৫২৮.০০ টকা

টোকা : দ্বিতীয় বছৰৰ শেষত ৪ টা পোৱালি সঁচৰ বাবে ৰখা হৈছে। মূল চাৰিটা গাহৰিক সলনি কৰে, উপৰোক্ত ৪ টা পোৱালি সঁচৰ বাবে ৰখা যাব। এনেদৰে আঁচনিখন চলাই যাব পৰা যাব।

(খ) গাহৰি পামৰ আঁচনি :

ধৰি লোৱা হওক

- (১) আঁচনিখনৰ দ্বাৰা আশাকৰা মতে HAMPSHIRE জাতৰ দুইমহীয়া ৬০ টা পোৱালি ১০ মাহৰ বাবে পুহি মঙহৰ বাবে বিক্ৰী কৰা হ'ব। এই চক্ৰ সম্পূৰ্ণ হোৱাৰ পাছত নতুন চক্ৰ আৰম্ভ কৰা হ'ব।
- (২) আঁচনিখনৰ প্ৰতিপালনৰ SCAVENGING পদ্ধতিৰ ভিত্তিত পৰিচালন কৰা হ'ব অৰ্থাৎ হোটেল আদিৰ পেলনীয়া সামগ্ৰী খাদ্য হিচাপে দিয়া হ'ব যদিও কম পৰিমাণে তালিকাভুক্ত খাদ্যও আগবঢ়োৱা হ'ব।
- (৩) আঁচনিখন পৰিয়ালৰ সদস্যৰ দ্বাৰাই চলোৱা হ'ব আৰু কোনো বেতনভোগী শ্ৰমিক ব্যৱহাৰ কৰা নহ'ব।
- (৪) আঁচনিখন প্ৰধানমন্ত্ৰী ৰাজগাৰ যোজনাৰ আৰ্থিক সাহায্যত পৰিচালনা কৰা হ'ব। মুঠ ব্যয়ৰ ৫ শতাংশ মূল বিনিয়োগকাৰীয়ে বহন কৰিব।

৬০ টা গাহৰি ভুক্ত পামৰ আঁচনি

পৰিমাণ (টকা)

(ক) অপৰিবৰ্তিত বিনিয়োগ :

১। পাম ঘৰ : ৬০০০.০০

২। সা-সঁজুলি : ২৫০০.০০

(খ) পৰিবৰ্তিত বা কাৰ্যিক ব্যয় :

১। ৬০ টা দুইমহীয়া পোৱালিত ব্যয় : ২১০০০.০০

২। খাদ্যত ব্যয় (৩০০ দিনৰ বাবে ৫০০ গ্ৰাম প্ৰতি গাহৰিৰ বাবে) : ৬৩০০০.০০

৩। বীমাৰ আগধন (৫ শতাংশ প্ৰতি গাহৰি) : ৩০০০.০০

৪। স্বাস্থ্যৰ তহাৱধান (বাৰ্ষিক ৫০/- প্ৰতি গাহৰি হিচাবত) : ৩০০০.০০

৫। অন্যান্য ব্যয় : ১৫০০.০০

মুঠ

- ৯১,৫০০.০০ টকা

(গ) মুঠ আৱশ্যকীয় মূলধন : (৮,৫০০.০০ + ৯১,৫০০.০০) টকা

= ১,০০,০০০.০০ টকা

(ঘ) ঋণ : মুঠ ব্যয়ৰ ৯৫ শতাংশ = ৮,৫০০.০০ + ৯১,৫০০.০০ টকা

(প্ৰঃ ৰোঃ যোঃ ভিত্তিত) = ১,০০,০০০.০০ × ৯৫%

১।(ঙ) ঋণ :

২।(ঙ) বিনিয়োগকাৰীৰ মূলধন : = ৯৫,০০০.০০ টকা

(মুঠ ব্যয়ৰ ৫ শতাংশ) = ৫,০০০.০০ টকা

(চ) মুঠ অনুমানিক আয় : ১,৫৯,৬০০.০০ টকা

৫৭ টা গাহৰি বিক্ৰী কৰি (মৃত্যুৰ হাৰ শতকৰা ৫ শতাংশ ধৰি) মুঠ জীৱিত ডৰ ৫০ কেজি, মুঠ মঙহৰ পৰিমাণ

৮০ শতাংশ আৰু বজাৰ মূল্য ৭০ টকা প্ৰতি কিলোগ্ৰাম।

(৫৭ × ৫০ × ৮০% × ৭০ টকা)

(ছ) মুঠ লাভ : মুঠ আয় - কাৰ্যিক মূলধন

= (১,৫৯,৬০০.০০ - ৯১,৫০০.০০) টকা

= ৬৮,০০০.০০ টকা

(কাৰ্যিক মূলধন হয় চক্ৰৰ বাবে মুঠ আয়ৰ পৰা বাদ দিয়া হৈছে)

(জ) সুত পৰিশোধ

১৩,৩০০.০০ টকা

(মুঠ ঋণৰ বাৰ্ষিক ১৪% সুত ধৰি)

(ঝ) নষ্ট হোৱা অংশৰ মেৰামতি : ২,১২৫.০০ টকা

(মুঠ অপৰিৱৰ্তিত বিনিয়োগৰ ২৫ শতাংশ)

(ঞ) আনুমানিক লাভ = মুঠ লাভ - সুত - মেৰামতিৰ ব্যয়

= (৬৮,১০০ - ১৩,৩০০ - ২,১২৫) টকা

= ৫২,৬৭৫ টকা

(ট) ঋণ পৰিশোধ :

৯৫,০০০ টকাৰ ১৯,০০০ টকাকৈ

৫ টা দেওনাত পৰিশোধ কৰা হ'ব

= ১৯,০০০.০০ টকা

টোকা : এনেদৰে আঁচনিখন চলাই যাব পৰা যাব। এটা চক্ৰ শেষ শেষ হোৱাৰ পাছত নতুন চক্ৰ আৰম্ভ কৰা হ'ব।

*****

(উৎস : সম্প্ৰসাৰণ শিক্ষা বিভাগ, পশু চিকিৎসা বিজ্ঞান মহাবিদ্যালয়, খানাপাৰা, গুৱাহাটী - ২২)